

Statsministerens kontor

Kopi til:

Finansdepartementet
Olje- og energidepartementet
Klima- og miljødepartementet
Nærings- og fiskeridepartementet
Stortingets finanskomiteé
Stortingets energi- og miljøkomité
Stortingets næringskomité
NVE

Krafttak for grønn vekst - Energi Norges innspill til makroøkonomisk virkemiddelpakke

Den pågående pandemien og de tilhørende smitteverntiltakene har redusert aktiviteten i økonomien og rammet sysselsetting og verdiskaping betydelig. Dette gjør det igjen nødvendig at politiske myndigheter iverksetter en rekke tiltak for å begrense de negative økonomiske konsekvensene.

Energi Norge og fornybarnæringen ønsker å bidra til at de kommende tiltakspakkene blir både virkningsfulle og kostnadseffektive. I samråd med medlemsbedriftene har vi derfor forsøkt å identifisere målrettede tiltak som kan bidra til å stimulere investeringer i de nærmeste årene.

Energi Norge foreslår fremtidsrettede tiltak rettet inn mot å skape og akselerere en fra før ønsket utvikling mot et mer klima- og miljøvennlig samfunn. Forslagene er rettet mot forsert elektrifisering og utvikling av eksportrettede næringer vi kan leve av i en verden som vil etterspørre klimavennlige løsninger. Dette har et stort verdiskapingspotensial og vil kunne styrke Norges konkurransekraft, men krever bredt anlagte langsiktige rammevilkår i tillegg til de situasjonsbestemte hastetiltakene.

Energi Norge støtter ellers tiltak rettet mot å begrense de negative virkningene krisen har for våre medlemsbedrifters kunder, og viser her til innspill fra NHO og andre landsforeninger i NHO.

Følgende kriterier er lagt til grunn for utvelgelse og prioritering av tiltakene:

- **Bidra til en ønsket utvikling /omstilling**, eksempelvis investeringer i miljø-, klima- og sikkerhetstiltak samt digitalisering.
- Være **målrettede** mot de delene av norsk økonomi og de virksomhetene i Norge som vil trenge starthjelp etter pandemien.
- At tiltakene har **virkning innen to-tre år** samtidig som de er robuste og virkningsfulle over lengre tid.
- At tiltakene er **kostnadseffektive**.

Energi Norges forslag til tiltak

Klimatiltak, elektrifisering og grønn vekst

Til tross for at norsk kraftproduksjon er utslippsfri, er halvparten av norsk energibruk fossil. Norge har forpliktet seg til store kutt i klimagassutslippene de nærmeste årene, og de største utslippene er knyttet til tre sektorer: Industrien, olje- og gassnæringen, og transport. Det er derfor viktig at tiltakspakkene som initieres legger til rette for en grønn, lønnsom omstilling av disse sektorene, og da særlig de utslippene hvor Norge har nasjonale klimamål utenfor det europeiske klimavotesystemet ETS. Denne omstillingen krever først og fremst omfattende elektrifisering, men også innføring av andre lavutslippsløsninger i stor skala. Det vil også bidra til kompetanseutvikling som kan gi Norge styrket posisjon og kommersielle muligheter innenfor europeisk elektrifisering. Energi Norge foreslår derfor:

<p>Forsert utbygging av ladeinfrastruktur for transportsektoren</p>	<p>Elektrifisering av transportsektoren er avgjørende for klimamålene. En forsert utbygging av ladeinfrastruktur vil skape økonomisk aktivitet og sysselsetning.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrke ordninger gjennom Enova for støtte til utbygging av ladeinfrastruktur for veitransport, særlig for tyngre kjøretøy. • Øke støtte til anskaffelse av nullutslippskjøretøy innenfor næringstransport. • Styrke ordning for støtte til ladeinfrastruktur for ferger. • Øke vektlegging på miljø i offentlige anbud slik som utslippsfrie busser osv. • Akselererte avskrivninger.
<p>Forsert utbygging av lading og landstrøm i havner</p>	<p>God tilgjengelighet på fornybar energi i alle havner vil akselerere utslippsreduksjoner i skipsfarten, skape umiddelbar sysselsetting og gi Norge et konkurransefortrinn i sektoren også på lengre sikt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investeringstilskudd for elektrifisering, termisk infrastruktur og nullutslippsløsninger i maritim sektor. • Øke støttegrad gjennom Enova fra 50 % til 70 % for elektrifisering av mindre havner og skip. • Akselererte avskrivninger.
<p>Støtteordninger og FOU-midler samt flere piloter for å fremskynde aktiviteter knyttet til elektrifisering og det grønne skiftet</p>	<p>FoU er en avgjørende innsatsfaktor i overgangen til en grønn klimavennlig økonomi. Offentlige studier har vist at energiforskning gir særdeles høy avkastning.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Endrede mandater for Enova og/eller Forskningsrådet for å stimulere kreativitet og risikovilje knyttet til elektrifisering. • Ekstraordinære grunnbevilgninger til de teknisk-/industrielle forskningsinstituttene. • Tidsavgrensede tilleggsbevilgninger til forskningsinstituttene for miljøvennlig energi (FME) for å opprettholde aktivitetene i periode der annen finansiering uteblir. • Økt bruk av piloter for å fremme effektiviteten i kraftsystemet.

Satsing på grønn hydrogen - produksjon og distribusjon	<p>Videre utvikling av en infrastruktur for grønn hydrogen er nødvendig for avkarbonisering av tungtransporten til lands og til sjøs.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompensere for merutgifter knyttet til bruk av hydrogen i tidlig fase. • Øke etterspørsel gjennom innkjøpsordninger og offentlige krav til nullutslippsløsninger • Vurdere driftsstøtte til tidlige tiltakshavere der hydrogenløsninger er dyrere enn fossile alternativer.
Bedre rammebetingelser for etablering av datasentre	<p>Koronakrisen har bidratt til økt digitalisering av det globale samfunnet. Norge må sikres en betydelig andel av veksten i datasentermarkedet. Vi har allerede et godt startpunkt og mange initiativer som kan utvikles raskt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fortsatt redusert elavgift • Forserte prosesser for nettilknytning • Bedre tilrettelegging for regulering av industritomter. • Akselererte avskrivninger
Bedre rammebetingelser for etablering av batterifabrikker	<p>Batterier er en avgjørende innsatsfaktor for elektrifisering og avkarbonisering. Sterkt ønske i Europa for å redusere avhengigheten av Kina på området. Norge har viktige fortrinn med en sterk kjemisk og metallurgisk industri.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fritak/ redusert sats for elavgift. • Forserte prosesser for nettilknytning. • Bedre tilrettelegging for regulering av industritomter. • Akselererte avskrivninger.
Forsert kostnadseffektiv elektrifisering av sokkelen med kraft fra land	<p>De største punktutslippene i Norge er på sokkelen. Viktig klimatiltak som uansett bør gjennomføres.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Direkte kostnadsføring av investeringer i elektrifisering. • Utrede og fjerne mulige regulatoriske hindre.
Forsert utbygging av fibernettet	<p>Et godt utbygd fibernett i hele landet er viktig for at samfunnet skal fungere best mulig også i krisesituasjoner som den vi nå står i. God sysselsettingseffekt i distriktene.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Offentlig støtte til fiberutbygging bør økes. • Akselererte avskrivninger.
Sikre at investeringer i elektrisitetsnettet holder tritt med elektrifiseringstakten	<p>Elektrifisering av samfunnet krever forsterkning av elektrisitetsnettet for å sikre en stabil, sikker tilgang til den elektrisiteten vi blir stadig mer avhengig av.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Justere NVEs modell for regulering av nettvirksomheten, slik at fremskynding av slike investeringer ikke måles som redusert effektivitet ved fastsettelse av det enkelte nettselskaps inntektsramme. • Akselererte avskrivninger.

Fornybar kraft

Norsk fornybar kraftproduksjon skaper store verdier for samfunnet, og er en forutsetning for verdiskapingen i alle andre samfunnssektorer. Men næringen kan bidra til å skape enda større verdier i et velfungerende marked – både gjennom egen aktivitet, gjennom de ringvirkningene næringens prosjekter skaper i Distrikts-Norge, og gjennom den elektrifiseringen som muliggjøres i alle andre samfunnssektorer. Det er i denne forbindelse et tankekors at fornybar energi beskattes hardere enn fossil energiproduksjon og at eventuelle ensidige skattegrep for fossil energi vil kunne bidra til å forsterke forskjellene. Økt verdiskaping fra fornybar energiproduksjon krever derfor noen grep for å utløse samfunnsøkonomisk lønnsomme fornybarprosjekter:

Vannkraften må omfattes av akselererte avskrivninger som innføres for det øvrige næringslivet	<p>Akselererte avskrivninger er et virkemiddel som vil bidra til å fremskynde investeringer.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vannkraft må omfattes av akselererte avskrivninger på linje med annet næringsliv.
Reformere grunnrenteskatten for å utløse miljøvennlige oppgraderinger	<p>Gjeldende kraftskatteregime virker ikke nøytralt. Det er viktig å legge til rette for regulerbar kraftproduksjon gjennom modernisering og utvidelser av gamle kraftverk.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Friinntektsrenten må økes slik at den skjermer normalavkastningen fra grunnrenteskatt.
Insentiver for å fremskynde investeringer i vannkraftsystemet	<p>Selskapenes evne til å gjennomføre myndighetspålagte og planlagte investeringer utfordres av svært lave kraftpriser. Et skattesystem der skatteprosenten øker med fallende lønnsomhet, fører til at når lave kraftpriser reduserer inntektene, faller overskudd etter skatt mye. Dette utfordrer bedriftenes evne til å gjennomføre investeringer samfunnet ønsker. Dette kan motvirkes med enkle virkemidler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reformere grunnrenteskatten, slik at samlet skatteprosent går ned når resultatene reduseres, ved å øke friinntektsrenten slik at den skjermer normalavkastningen. • Investeringer i miljø og sikkerhet må kunne kostnadsføres skattemessig.
«Fast-tracking» av konsesjonsbehandling for rehabilitering/modernisering av vannkraft	<p>Det er et stort behov for modernisering av gamle kraftverk. Slike prosjekter medfører også ofte økt kraftproduksjon.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økt kapasitet for en effektiv konsesjonsbehandling er viktig for å fremskynde slike moderniseringsprosjekter.
Legge til rette for fortsatt utbygging av vindkraft på land	<p>Videre utbygging av vindkraft på land vil bidra til økt etterspørsel etter entreprenører som har blitt hardt rammet av lav etterspørsel.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prioritere å ferdigbehandle påklagde konsesjonssøknader i departementet. • Ferdigbehandle allerede omsøkte konsesjoner i NVE. • Få på plass ny konsesjonsprosess.

Vennlig hilsen

Knut F. Kroepelien
Administrerende direktør